

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

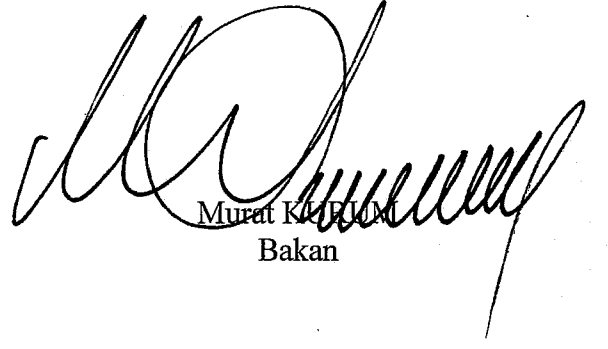
19 Ocak 2022

Sayı :30824082-610 2752864
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat K. DEMİRER
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (88 Adet, 182 Sayfa)

**TOKAT MİLLETVEKİLİ
SAYIN KADİM DURMAZ'IN
TBMM 7/55222 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) Giresun Şebinkarahisar Yedikardeş Köyü yakınında yaşanan flotasyon tesislerindeki havuzların patlamasından etkilenen bölgeler bakanlığınızca tespit edilmiş midir?
- 2) Atık havuzunun patlamasıyla, Kelkit çayından tüm Kelkit vadisine yayılan atık suların içeriğine dair inceleme yapılmış mıdır? Bölgede ortaya çıkan zararlara ilişkin bir çalışma yapılmış mıdır? İnceleme raporlarını paylaşmayı düşünüyor musunuz?
- 3) Zehirli atıkların suya karışmasıyla zarar gören canlı varlıkları hangileridir?
- 4) Atıkların suya karışmasıyla bölgede zarar gören tarım arazileri hangileridir?
- 5) Felaketten etkilenen bölgeler "afet bölgesi" ilan edilecek midir?
- 6) Felaketten etkilenen bölgelerde sağlık taraması yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
- 7) Bölgenin doğal varlıklarının ve bölge halkının zararının en aza indirgenmesi için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
- 8) Nesko Madencilik şirket yetkilileri ve denetlemeyi yapmayan kamu görevlileri hakkında hukuki işlem başlatılmış mıdır? Sorumlulara cezai işlem uygulanacak mıdır?
- 9) Kelkit vadisinden geçen atık sular Tokat ilinde hangi bölgeleri etkilemiştir?
- 10) Tokat'ın su kaynaklarında kimyasal inceleme yapılarak ortaya çıkan zarar tespit edilecek midir?
- 11) Bu felaketin Tokat ilinde oluşturacağı tahribata dair tedbirleriniz nelerdir?

CEVAP

Giresun İli, Şebinkarahisar İlçesinde "çinko ve kurşun cevher zenginleştirme" faaliyeti gösteren Nesko Maden Tic. San. A.Ş. işletmesine ait atık barajı seddesinin bir bölümünde 18/11/2021 tarihi saat 19.30 civarında çökme meydana gelmiş, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Denetim Ekipleri ivedilikle bölgeye sevk edilerek zaman kaybetmeden çalışmalara başlanılmıştır.

Yapılan incelemede, cevher zenginleştirme işlemi sonrasında oluşan sulu çamur şeklindeki atıkların depolandığı baraj seddesindeki çökme nedeni ile atıkların sulama ve enerji üretimi amaçlı kullanılan Kılıçkaya Barajı'na doğru aktığı tespit edilmiştir.

Çevre kirliliğinin giderilmesi amacıyla yapılan çalışmalar kapsamında; atıkların aktığı güzergâh üzerinde yerleşim birimlerine ait kullanılan içme suyu, kaynak suyu ve göze olmadığı, civardaki köy ve mahalle su depolarının söz konusu kirlilikten etkilenmediği tespit edilmiştir.

Özel işletmeye ait atığın, temiz dere suyuna karışarak Kılıçkaya Barajı'na ulaşmasına engel olmak amacıyla dere yatağı üzerine 5 adet tersip bendi (biriktirme barajı) yapılmıştır. Atıklar bu tersip bentlerine hapsedilerek, derenin doğal akış suyu ile daha fazla atığın Kılıçkaya Barajı'na taşınması engellenmiştir.

Dere yatağının hemen yanına yaklaşık 4 kilometre uzunluğunda derivasyon kanalı (taşım kanalı) açılmış ve dereden gelen temiz suyun dere yatağındaki atığa karışmadan baraja ulaşması sağlanmıştır. Tersip bentleri ve derivasyon kanalı sayesinde hem temiz dere suyu ile atığın birbirine karışması engellenmiş, hem temiz suyun barajla buluşması sağlanmış hem de atığın baraja karışmasının önüne geçilmiştir.

Deredeki temiz suyun derivasyon kanalına alınarak su akışının kesilmesi sonrası dere yatağında kalan atıkların taşınması için iş makineleriyle çalışmalara başlanılmıştır. Dere yatağına hapsedilen atığın temizlenmesi ve yatağın atıktan tamamen arındırılması için ekiplerimiz vardiyalı olarak çalışmalarını kesintisiz sürdürmüş, sahada yürütülen temizleme çalışmaları tamamlanmıştır.

Sahada yapılan temizlik çalışmaları kapsamında toplanan atıklar işletmede mevcut durumda bulunan atık depolama alanlarına aktarılmıştır. Alanda bulunan atıklar tamamen kaldırılmış olup, Bakanlığımızca sahada izleme ve rehabilitasyon süreçleri başlatılmıştır.

Bununla birlikte, Nesko Maden Tic. San. A.Ş. tarafından işletilen tesisten kaynaklanan çevre kirliliği sebebiyle Çevre Kanununa istinaden tesisin faaliyetleri durdurulmuştur. Analiz sonuçlarına göre söz konusu şirkete Kanunda en üst sınır olan 12 Milyon TL idari para cezası uygulanmıştır.

Ayrıca, söz konusu çevreyi kirlletme fiilinin Türk Ceza Kanununun ilgili maddeleri kapsamında değerlendirilmesi için işletme yetkilileri hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.